

СТАНОВИЩЕ

**за научните трудове и учебната дейност
на гл.ас. д-р Виржиния Живкова Иванова,**

**представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„доцент”**

**в професионално направление 3.8. Икономика (Световно стопанство и МИО,
Международен финансов мениджмънт и бизнес)
обявен в ДВ бр. 103 от 2012 г. за нуждите на ВСУ „Черноризец Храбър”**

Разработил:

Проф. Д-р ик.н. Лилия Вълчева Каракашева.

3.8.Икон омика (Световно стопанство и МИО)

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” (ДВ, бр103 от 2012 г.) и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра Международна икономика и политика към Факултет Международна икономика и администрация. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс е подал документи **единствен кандидат: гл.ас. д-р Виржиния Живкова Иванова** към катедра Международна икономика и политика при факултет Международна икономика и администрация на ВСУ „Черноризец Храбър.

За участие в конкурса кандидатът гл.ас. д-р Виржиния Живкова Иванова е представила списък от общо 12 заглавия, в т.ч. публикации в български и чуждестранни научни издания и научни форуми, както следва: 1 студия, 1 монография, 1 учебно пособие, 7 статии, 2 доклада на научни конференции.

Представените документи за участие в конкурса отговарят на изискванията за участие в конкурс за доцент по направление 3.8 Икономика (Международен финансов мениджмънт и бизнес), като имам предвид и успешно защитената дисертация в същото направление и научна специалност, респ. публикуваните трудове, свързани с дисертационния труд.

2. Данни за кандидата

Гл.ас. д-р Виржиния Живкова Иванова е завършила специалност МИО при ВСУ „Черноризец „Храбър”, получила е магистърска степен по същата специалност в Икономически университет – Варна и работи в катедра Международна икономика и политика от септември 2004 г. и понастоящем. Водила е семинарни занятия и в последните две години и лекции по дисциплините Международен финансов мениджмънт, Международни финансови анализи, Международен бизнес и маркетинг. Учебната и натовареност през всички тези 7 години е над изисквания хорариум.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Запознаването с представената научна продукция на кандидатката за доцент по въпросния конкурс позволява да бъдат направени следните синтезирани изводи:

- Конкретната тематична насоченост на публикациите е тясно свързана с тематиката на конкурса и преподавателската дейност на гл.ас. д-р Виржиния Иванова;
- В трудовете се констатира целенасоченост, детайлност и комплексност на изследването. Прави впечатление и похвална последователност в научноизследователската дейност на гл.ас. д-р Виржиния Иванова – дисертацията е посветена на сливанията и поглъщанията в банковия сектор, а представената монография – на сливанията и поглъщанията на фирмено равнище;
- Статиите и докладите също са концентрирани върху проблемите на сливанията и поглъщанията в посочените две основни направления – банков и промишлен капитал;
- Стойност на академични трудове за участие в конкурс за хабилитация показват преди всичко монографичното изследване и студията. Монографията под заглавия „Теория и практика на сливанията и поглъщанията” предлага многоаспектен анализ на много добро теоретично равнище на същността, целите, видовете и резултатите от сливанията и поглъщанията в съвременния бизнес, както и на историческите корени и причини за развитието на този процес.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

Участието в конкурс за академична длъжност убеждава с високо качество не само на научноизследователската дейност на кандидатите, но и с резултатите от тяхната учебно-педагогическа дейност. В конкретния случай налице е много добро съчетание – кандидатката има вече 7 години учебно-педагогическа практика именно в сферата на тематичната насоченост на конкурса. Познавам много добре качеството на нейната преподавателска работа през всичките тези 7 години и убедено мога да потвърдя успешното ѝ развитие като асистент и преподавател. Тя много бързо навлезе в спецификата на преподавателската работа с чувство на отговорност и добросъвестност, с интерес и старание да завоюва заслужен авторитет в студентската аудитория. Анкетите сред студентите винаги са давали много

добри оценки за нейната работа като преподавател. Заслужава внимание и добре приежданата от студентите висока възискателност към техните знания от страна на В.Иванова.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Оценката на научните и научно-приложните приноси на кандидатката по конкурса за доцент извеждам на основата на цялостната ѝ дейност и изследователска работа във ВСУ „Черноризец Храбър“. Един предварителен общ извод е съгласието ми със справката за приносите ѝ, представена от самата нея, като съдържание и обхватност. Ако се опитаме да продължим по пътя на обобщенията, бихме могли да открием следните постижения:

- Представените трудове за участие в конкурса, защитеният докторат и публикациите, свързани с него допринасят за обогатяване на информационната база на един от значимите въпроси и проблеми на нашата действителност – сливанията и поглъщанията като специфични бизнес комбинации със стратегически ефект за участващите;
- Опитът да се разгледат различните аспекти на явленията сливания и поглъщания, да се потърси връзката между тях и последиците за участниците в международния бизнес е сполучлив и представлява добър принос към дълбочината и обхвата на изследванията в нашата страна в тази насока;
- Свидетели сме на научна смелост и добросъвестност в резултатите от изследванията в представените научни трудове, на упорит труд за запознаване, ползване и доразвиване на постановки във въпросната тематична област на наши и чужди автори;
- Успех с характер на практико-приложен принос е изследването и оценката на осъществените и потенциални сливания и поглъщания в собствената ни страна и в други държави от ЦИЕ. За целта ни е предложен обективен и критичен анализ на притока и участието на чужди инвестиции в българската икономика в условията на предлаганите предимства и рискове на българската бизнес среда;
- Полезни за българската бизнес практика са анализът и оценката на сливанията и поглъщанията като стратегически подход за излизане и трайно настаняване на чуждите пазари, както и възникващата конкуренция на българския пазар в резултат на настъплението на чужд капитал под тази форма;
- Безспорно резултатите от научно изследователската работа на гл.ас. д-р Виржиния Иванова допринасят за обогатяване на информационната база на нейната учебно-педагогическа дейност, като предлагат на студентската аудитория актуална и богата информация за подготовка. В това отношение положителна оценка заслужава не само монографията и статиите, но и учебното помагало, което създава условия за обучение и възискателност към резултатите от учебния процес;

6. Бележки и препоръки

В синтезиран вид трудно може да бъде прокарана ясна разграничителна линия между критични бележки и препоръки. Ще формулирам бележки към представените трудове и цялостното участие в конкурса, със стойността и на препоръки за бъдещата изследователска и преподавателска дейност на В.Иванова:

- В представената справка с приносите намираме добросъвестното виждане на автора за собствените му постижения. Не оспорваме верността на изложеното, но няма необходимото разграничение между реални приноси и верни постановки, възприети от наши и чужди автори;
- В монографията под заглавие „Теория и практика на сливанията и поглъщанията” би могъл да намери място сравнителният анализ на тези бизнес операции с други класически прояви на международни стратегически съюзи, характерни за нашата съвременност и за условията на развиващата се бърза интернационализация на стопанския живот;
- В цитираната монография и в другите трудове – статии, доклади, би било добре да намери място един основен аспект на резултатите от сливанията и поглъщанията, както на равнище финансов така и ниво промишлен капитал – по-нататъшната монополизация на пазара и неравностойната битка на държавното регулиране на бизнеса с този ефект;
- Стремешът да се обхванат колкото е възможно повече аспекти на третираното явление – сливанията и поглъщанията, води до неизбежно „фотографиране” на факти и данни, правилно извеждане на тенденции, но недостатъчното им обосноваване. Това е неизбежен риск на работата на младите изследователи, който се преодолява безспорно с течение на времето, но заслужава да бъде посочен с цел постигане на по-бърза ориентация и целенасоченост на кандидатката в бъдещата ѝ работа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни приноси, давам своята цялостна **положителна** оценка и **препоръчвам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър” да избере гл.ас. д-р Виржиния Иванова да заеме академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8.Икономика (Световно стопанство и МИО - Международен финансов мениджмънт и бизнес”

Варна, 05.04.2012 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р ик.н. Л.Каракашева

